

Abstrakt Trafikdage 2017, 28.-29. august på Aalborg Universitet

Bedre trafikultur via målinger af passage afstande mellem køretøjer og cyklister

Baggrund

"I København buldrer cyklerne frem – i Randers tager de hellere bilen". Sådan lød overskriften på første artikel i en tema serie, hvor Jyllands-Posten juli 2016 satte fokus på, at cyklingens andel er faldende i landdistrikterne samt i de små og mellemstore byer.

Det typiske billede i landdistrikter – men også i små og mellemstore byer – er, at cyklister i mangel af cykelstier må cykle på kørebanen. Dette sammen med stigende trafikmængder gør, at mange føler sig utrygge ved selv at cykle og ikke mindst ved at lade deres børn cykle. De fleste cyklister kan berette om, hvor de næsten blev ramt af forbipasserende køretøj eller hvordan lufttrykket fra store køretøjer har kastet deres børn i vejgrøften.

Cyklistforbundet har som mål at få flere til at cykle mere. Det mål fremmes ved at påvirke trafikkulturen i positiv retning, så flere bilister sørger for en tryghedsskabende afstand ved passage af cyklister. Som led i disse bestræbelser søgte og fik Cyklistforbundet i Randers støtte fra Trygfonden til gennemførelse af projektet "Hold afstand til cyklisten".

Formål

Formålet med projektet "Hold afstand til cyklisten" er - ved brug af faktiske målinger af afstande mellem cyklister og passerende køretøjer – at skabe debat om og fokus på en forbedret trafikkultur, hvor bilister i større udstrækning passerer cyklister med passende stor sikkerhedsafstand.

Målet er at producere faktuel dokumentation, der vil blive anvendt til at igangsætte en debat og dermed øget fokus om passageafstande mellem køretøjer og cyklister. En sådan øget fokus vil gøre bilister mere opmærksomme på at passere med en tryghedsskabende afstand. Samtidig er forventningen også, at målingerne vil vise, at den faktiske afstand er noget større end den oplevede (alt for tæt på) afstand, og som sådan også ad den vej øge tryghedsfølelsen blandt cyklister.

Anvendte metoder, analyser og fremgangsmåde

Teknisk set-up

Afstanden til passerende køretøjer måles ved brug af en C3FT enhed, der monteret på cyklen benytter udnytter ultralyd til at måle afstanden til passerende køretøjer. Den målte afstand vises løbende i et display. Data gemmes ikke i C3FT enheden. I stedet benyttes et Garmin Virb Ultra action kamera, der placeres sådan, at en video optagelse både viser C3FT displayet og trafikken ved siden af og foran cyklisten. I kraft af video optagelse kan cyklisten i situationen indtale en besked som f.eks. "Dette var ubehageligt".

Data indsamling og behandling

Dataindsamling foregår ved at der cykles ifølge et opstillet scenario indtil der er registreret et tilstrækkeligt højt antal overhalinger. Databehandling omfatter gennemsnit af video og ekstrahering og kategorisering af data fra video samt efterfølgende til klipning af video, så den alene indeholder overhalinger.

Idet de målte passage afstande ekstraheres fra video, kan der til den enkelte måling af passage afstand tilknyttes oplysninger om type af køretøj (personbil, varevogn/arbejds køretøj, bus, lastbil), bilens størrelse hvis personbil (lille, mellem, stor), vurderet passage hastighed (langsom, normal, hurtigt), eventuelle kommentarer fra cyklisten, modkørende køretøjer?, indsnævring af vejen? Foruden data for tid, sted, vejrlig, vejtype, cykel, cyklist og dennes påklædning.

Projektet råder over to sæt C3FT udstyr, hvilket giver mulighed for målinger, hvor forskellige cyklist typer cykler på samme vej med nogle få hundrede meters afstand, således at de vil blive passeret af samme bilist.

Kommunikation og debat

Indsamlede data gennemgås og der findes vinklinger, der vurderes velegnede til at fange medier og offentlighedens interesse. Disse vinklinger kommunikeres ud via hjemmeside, sociale medier og – når materialet har tyngde til dette – via pressemeddelelser.

Figur 1 Eksempel på data aflæsning fra video optagelse. Viste tal er i tommer - dvs. 36 er lig med 91 cm

Resultater

Indsamling af data er netop påbegyndt. Projektet slutter 31. august 2017 og vil derfor på Trafikdage kunne præsentere dels analyser på indsamlede data og dels eksempler på, hvordan disse data og analyser er anvendt til at skabe debat om køretøjers passage afstand til cyklister.

Nyhedsværdi

Der har indtil nu i Danmark ikke været særlig opmærksomhed på sikker afstand ved bilisters passage af cyklister. En række lande har indført sikre afstande som deciderede lovkrav: Belgien (1m), Frankrig (1m i byer, 1.5m udenfor byer), Portugal (1.5m) og i 27 af de amerikanske stater (NCSL, 2016) og senest også

halvdelen af de australske stater (Bicycle Network, 2016), er der lovgivet om en 2, 3 eller 4 fods sikkerhedsafstand.

Nyeste forskningsmæssige bidrag kommer fra Dozza et al (2016), der bl.a. anbefaler at ”.. In light of these results, policies, **campaigns**, and training programs should help drivers understand that how cyclists perceive safety while being overtaken depends on clearances (both lateral and longitudinal) and speed.”

Referencer

Bicycle Network, 2016. Passing distance laws. [Online]:

<https://www.bicyclenetwork.com.au/general/policy-and-campaigns/3944/>

Dozza M., Schindler R., Bianchi-Piccinini G., Karlsson J., 2016. How do drivers overtake cyclists? Accident Analysis and Prevention 88, pp 29–36

NCSL, 2016. Safely passing bicyclists chart. National Conference of State Legislatures. [Online]:

<http://www.ncsl.org/research/transportation/safely-passing-bicyclists.aspx>